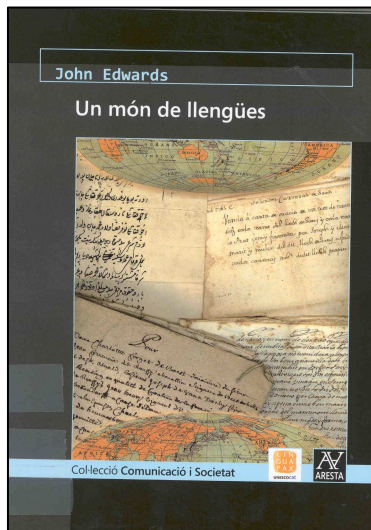

Bibliografia selectiva consultable al Centre de Documentació de la Secretaria de Política Lingüística

Multilingüisme i globalització

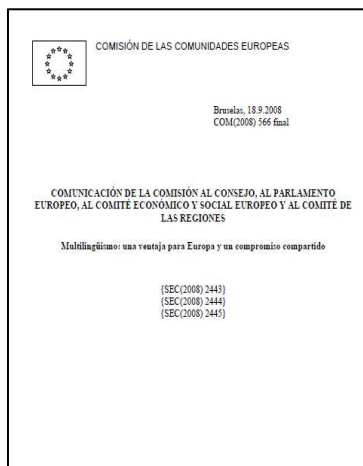
Obres seleccionades i comentades

(Data d'actualització: 04-05-10)

EDWARDS, John. *Un món de llengües: Entendre la diversitat lingüística*. Bellcaire d'Empordà: Aresta, 2009. 155 p. ISBN 978-84-93594-87-9.

Edwards, prolífic autor especialista en aspectes socials del llenguatge, presenta aquest cop una obra divulgativa sobre la diversitat lingüística en un món globalitzat i la relació intensa que existeix entre llengua i identitat en els parlants de totes elles. Les llengües, com a patrimoni cultural de la humanitat, reflexen la identitat individual i col·lectiva dels pobles que les parlen i la seva manera d'entendre el món. L'obra es divideix en 9 capítols que tracten temes relacionats amb el nombre i varietats de llengües existents arreu del món. Així hi trobem analitzat el fenomen del multilingüisme, fet més extès i natural que el monolingüisme; les diferents tipologies de llengües existents; el paper de la traducció com a pont per crear les divisions lingüístiques, o com a mitjà de "contaminació" interlingüística i la puresa i el normativisme lingüístic. Els darrers capítols són dedicats als factors relacionats amb el manteniment de les llengües o el declivi d'altres i les llengües en perill d'extinció. Finalment reflexiona sobre els factors socials relacionats amb la reactivació de certes llengües i les noves formes d'intervenció lingüística, tot qüestionant certs tipus d'intervencions pròpies del que s'anomena ecologia del llenguatge.

COMISSIÓ DE LES COMUNITATS EUROPEES. Comunicació de la Comissió al Consejo, al Parlamento Europeo, al Comité Económico y Social Europeo y al Comité de las Regiones : *Multilingüismo: una ventaja para Europa y un compromiso compartido*. Brussel·leas : Comissió de les Comunitats Europees, 2008

http://ec.europa.eu/education/languages/pdf/com/2008_0566_es.pdf

http://ec.europa.eu/education/languages/eu-language-policy/doc124_en.htm

TOPOGRÀFIC EXEMPLAR IMPRÈS: R-1422

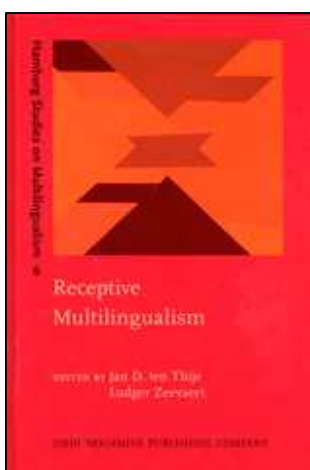
Continuant amb la línia endegada l'any 2005 amb el disseny d'una estratègia per promoure el multilingüisme, la Comissió Europea presenta l'any 2008 aquesta comunicació amb la finalitat d'introduir un canvi qualitatiu i impulsar una estratègia global compartida que inscrigui les qüestions lingüístiques en un àmbit més ampli que el purament educatiu. Amb l'objectiu d'"augmentar la consciència del valor i les oportunitats que ofereix la diversitat lingüística de la UE i fomentar la supressió dels obstacles al diàleg intercultural" es presenta el multilingüisme com a element afavoridor del diàleg intercultural i la cohesió social, creador de prosperitat, impulsor d'un aprenentatge permanent, i com a mitjà d'ús en els mitjans de comunicació, les tecnologies de la informació i la comunicació. Amb aquesta comunicació la Comissió convida els estats membres a aprovar un marc polític transversal per al multilingüisme. En ell s'han basat diverses iniciatives dutes a terme posteriorment per diferents organismes.

BASTARDAS I BOADA, A. *Les Polítiques de la llengua i la identitat a l'era "glocal"*. Barcelona: Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació, Institut d'Estudis Autònomic, 2007. ISBN 978-84-393-7429-9 TOPOGRÀFIC: SL/C-Bas

La globalització tecnològica, econòmica i política, juntament amb el desplaçament migratori dels darrers temps porten a analitzar les situacions concretes que se'n deriven i les polítiques lingüístiques conseqüents. Això és el que fa Albert Bastardas en aquesta obra didàctica, que inclou un capítol centrat en els canvis i respostes possibles a la manera com l'era "glocal" (global i local alhora) afecta les identitats i les llengües a Catalunya. L'autor, que ja l'any 2005 havia introduït a Catalunya el concepte de sostenibilitat aplicat a la sociolingüística (Bastardas, A. *Cap a la sostenibilitat lingüística*. Barcelona: CETC; Angle, 2005), estudia en aquesta obra la manera com tots aquests processos afecten les ideologies i representacions de societats tradicionalment homogènies, el paper dels estats plurilingües

en el tractament de la diversitat lingüística, els problemes que afecten la gestió de les migracions multiètniques, les qüestions relacionades amb la identitat des del punt de vista lingüístic o els efectes lingüísticoidentitaris de la globalització.

TEN THIJE, J. D.; ZEEVAERT, L. (eds.). *Receptive multilingualism: linguistic analyses, language policies and didactic concepts*. Amsterdam: John Benjamins Publishing, cop. 2007. (Hamburg studies on multilingualism; 6) . ISBN 978-90-272-1926-8 TOPOGRÀFIC: SL-Thi

En aquest recull s'analitzen diferents casos d'usos multilingües orals i escrits, tant institucionalitzats com interpersonals, a diversos països d'Europa. Es centra l'atenció en l'estudi de les situacions en què persones de diferents llengües maternes empren aquestes amb altres persones. Aquest fenomen, abans conegut amb el nom de bilingüisme passiu i actualment com a multilingüisme receptiu, és estudiat per la Comissió Europea des dels anys noranta. Aquest organisme cerca formes que fomentin la mobilitat de ciutadans europeus i estableix unes recomanacions corresponents. Després d'una primera part on s'analitzen formes d'aquesta pràctica multilingüe a la història europea, es tracten casos específics de països i ciutats on existeix una certa tradició en l'aplicació d'aquest mètode. Posteriorment s'hi tracta també l'ús de la

llengua escrita. El llibre tracta la interlocució entre llengües germàniques, on existeix certa tradició comunicativa en aquest sentit, però no es fa esment de la situació de les llengües eslaves ni romàniques. Aquesta obra demostra l'existència de diverses tendències per analitzar el multilingüisme receptiu, especialment desenvolupat durant els darrers deu anys.

MARÍ, I. *Mundialització, interculturalitat i multilingüisme*. Palma (Mallorca): Leonard Muntaner, 2006. ISBN 84-96664-29-5; ISBN 978-84-96664-29-6 TOPOGRÀFIC: SL-Mar

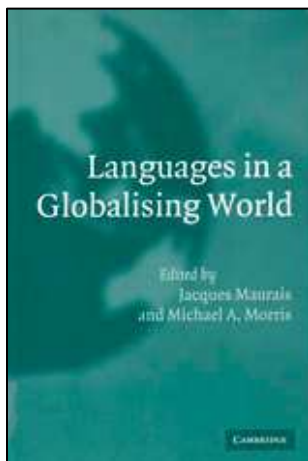
Recull de textos publicats a revistes, obres col·lectives o presentats a simposis o jornades, editats majoritàriament entre 2001 i 2006. A part de presentar situacions concretes sobre el tema d'estudi, l'autor proposa mètodes, estratègies i objectius que puguin permetre d'arribar a una mundialització sostenible i democràtica que no amenaci la diversitat cultural i lingüística del planeta. Davant del problema que la mundialització pot suposar per a la supervivència de la diversitat lingüísticocultural, Marí analitza en primer lloc les teories a escala internacional i es centra posteriorment en l'àmbit territorial del català, per al qual proposa un model de gestió de la diversitat basat en el

reconeixement i tractament de la interculturalitat. Amb aquesta finalitat planteja un conjunt de mesures concretes i d'aplicació pràctica, que siguin favorables a la llengua catalana. Marí situa el cas català en els diferents contextos geopolítics en què s'emmarca i estableix per a cadascun d'ells l'escenari més convenient per a la seva sostenibilitat.

WRIGHT, S: *Language Policy and Language Planning. From Nationalism to Globalisation*. Palgrave Macmillan. New York, 2004. P. 311. ISBN: 9780333986424
TOPOGRÀFIC: SL-Wri

Manual descriptiu que presenta una visió actualitzada de temes clàssics explicada de forma senzilla. Neix amb la intenció de donar resposta a noves perspectives dins l'àmbit de la política i la planificació lingüístiques. L'obra es divideix en tres parts. A la primera es revisa el desenvolupament i el paper de les llengües estàndard en la construcció de les nacions i de les identitats, amb una àmplia introducció a les seves funcions i desenvolupament. A continuació es tracta de l'acomodació lingüística de les llengües en contacte, i especialment el cas del francès, en retrocés, i de l'anglès, en expansió com a llengua hegemònica. La tercera part està dedicada a la revitalització de les minories, ètniques i lingüístiques, l'esdevenir de noves identitats nacionals i el paper de les llengües en perill d'extinció.

MAURIS, J.; MORRIS MICHAEL A. (eds.): *Languages in a Globalising World*. Cambridge: Cambridge University Press, 2003. ISBN 0-5521-82173-8 (cart); ISBN 0-521-53354-6 (rust)
TOPOGRÀFIC: SL-Mau

Obra de caire col·lectiu, d'autors que provenen majoritàriament de l'àmbit acadèmic, i que afronta els canvis lingüístics producte de la globalització des de diferents perspectives interrelacionades. El volum es divideix en 3 grans apartats: el primer es centra en els canvis de comunicació a nivell global i inclou tant aspectes pràctics com teòrics. La segona part tracta de forma específica cinc grans àrees territorials: Europa i la zona del Mercosur (Amèrica del Sud), Amèrica del Nord, Àsia Central i Oriental, l'Àfrica subsahariana i Austràlia i sud del Pacífic. En aquest apartat s'analitza la relació entre geografia i llengua, les relacions lingüístiques transfrontereres i la competència lingüística en un món globalitzat. La tercera part tracta el paper de les llengües de més gran abast, és a dir, presents a diferents àrees i d'ús en organismes internacionals. Apartats específics analitzen el paper de l'alemany, l'àrab, el rus, el francès, l'anglès i el portuguès de Brasil. L'obra inclou un apartat de conclusions que se centra al voltant de la idea de la necessitat de treballar en la recerca d'una estratègia lingüística global i que mostra la conveniència de dur a terme una planificació de la diversitat lingüística des d'una perspectiva global, que compagini l'extensió de l'anglès amb el manteniment de la diversitat lingüística.

MARTÍ I CASTELL, J.; MESTRES I SERRA, J. M. (eds.): *Les Llengües i les cultures en el procés de globalització de la societat de la informació: (actes del curs del CUIMPB 2001)*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 2002. (Publicacions del SERIEIC; 2). ISBN 84-7283-650-9
TOPOGRÀFIC: SL-Mar G; AT/180-Mar

Recull dels textos presentats dins el marc d'un seminari organitzat per l'Institut d'Estudis Catalans i el Consorci de la Universitat Internacional Menéndez Pelayo de Barcelona-Centre Ernest Lluch l'any 2001 amb l'objectiu d'analitzar la manera com les llengües i les cultures afronten els reptes derivats de la globalització. Intel·lectuals i professionals ben coneguts del nostre àmbit territorial i cultural analitzen aquest fenomen des de la seva pròpia àrea d'especialització. Hi trobarem reflexions a l'entorn de la societat del coneixement i les tecnologies de la informació i la comunicació, la diversitat lingüística i cultural, els mitjans de comunicació i la ciència.

Podeu consultar altres obres seleccionades i comentades relacionades amb la globalització i el món socioeconòmic a:

Globalització i empresa:

http://www20.gencat.cat/docs/Llengcat/Docs%20del%20Centre%20de%20Documentacio/Bibliografie%20selectives/Arxius/COM_select_globalempresa.doc

La llengua catalana al sector socioeconòmic:

http://www20.gencat.cat/docs/Llengcat/Docs%20del%20Centre%20de%20Documentacio/Bibliografie%20selectives/Arxius/COM_select_socioeconomic.doc